

EMERGÈNCIA CORONAVIRUS

La Taula demana al Govern la creació d'un òrgan de coordinació que defineixi urgentment un pla d'emergència social post COVID-19

- Demana crear, immediatament, un grup de treball que permeti coordinar, de manera efectiva, el full de ruta que ha de pal·liar els efectes de la pandèmia en les persones amb major situació de vulnerabilitat. Per a la Taula és imprescindible garantir un sistema de drets socials i de protecció social, sòlid i eficient, per no tornar a deixar ningú enrere.
- Avisa que no es poden aplicar les mateixes "receptes" ni repetir els mateixos errors que la crisi de 2008 i que les conseqüències socials del coronavirus poden ser molt pitjors.
- Adverteix que aquesta crisi ha arribat quan encara s'arrossegaven els efectes de l'anterior: un 20% de pobresa crònica, estructural i intermitent; una greu situació d'emergència habitacional i una ocupació que ja era de molt mala qualitat amb contractes precaris i sous baixos.
- Alerta que aquest mes d'abril serà molt crític perquè, en aquestes primeres setmanes, les entitats socials ja han hagut de centrar molts esforços a assegurar necessitats bàsiques com l'alimentació i l'habitatge i perquè persones que estaven en una situació de vulnerabilitat ja s'han quedat, o es quedaran ben aviat, sense cap ingrés.

Nota de premsa

Barcelona, 8 d'abril de 2020.- La Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, que compta amb 33 federacions que aglutinen i representen més de 3.000 entitats socials catalanes, **demana al Govern la creació d'un òrgan de coordinació conjunt entre la Generalitat i el tercer sector que defineixi, amb urgència, un pla d'emergència social post COVID-19.** Poques setmanes després de l'inici de la pandèmia, les entitats socials ja estan comprovant els efectes socials i com la pandèmia ha empitjorat la fragilitat econòmica de moltes persones que estaven en una situació de vulnerabilitat. És per aquest motiu que la Taula del Tercer Sector trasllada a la Generalitat la necessitat de traçar, immediatament, un full de ruta que pal·liï l'impacte social del virus. Per a la Taula, **és imprescindible garantir un sistema de drets socials i de protecció social sòlid i eficient per no tornar a deixar ningú enrere.**

La Taula, avisa, però que **no es poden aplicar les mateixes receptes ni repetir els mateixos errors que el 2008 perquè encara se n'arrosseguen les conseqüències de l'anterior crisi:** 20% de pobresa crònica, estructural i intermitent, una greu situació d'emergència habitacional i una ocupació que era de molt mala qualitat amb contractes precaris i sous baixos. A més, adverteix que l'impacte pot ser molt pitjor que el de l'última crisi.

La institució alerta que **aquest mes d'abril serà molt crític** perquè, en poques setmanes, les entitats socials han hagut de centrar molts esforços a assegurar necessitats bàsiques com l'alimentació i l'habitatge i perquè persones que estaven en una situació de vulnerabilitat ja s'han quedat, o es quedaran ben aviat, sense cap ingrés ja sigui perquè han perdut la seva feina.

En relació amb les mesures que s'han posat en marxa, tant des del Govern com el Govern espanyol, la Taula defensa que **cal augmentar les mesures de l'escut de protecció social perquè encara hi ha mancances:** la falta de cobertura i solució habitacional per a persones que viuen rellogades o en una habitació sense contracte, les persones

Nota de premsa

sense llar, les persones que viuen en infrahabitatges sense accés a l'aigua, l'electricitat i/o el gas; les persones en situació irregular que estaven en el servei domèstic o de cures o de dependència de l'economia submergida o informal; l'atenció social i sanitària insuficient a les presons; la dificultat de seguiment dels tractaments relacionats amb la salut mental i les addiccions; la bretxa digital que està generant una dificultat en l'accés a internet per a la infància i la joventut en situació de major vulnerabilitat, així com les dones víctimes de violència masclista en situació de pobresa o exclusió que no poden accedir als recursos disponibles.

Aquestes són algunes de les situacions que han detectat les mateixes entitats de la Taula durant aquests dies:

Falta d'EPIs i tests

Des de l'esclat de la crisi, el principal problema és la falta d'EPIs i tests no només als serveis residencials (gent gran, persones amb discapacitat, salut mental i addiccions, atenció a la infància i l'adolescència sota el sistema de protecció) sinó també en els serveis d'atenció domiciliària i el repartiment d'aliments. El sector social, igual que el sanitari, necessita treballar amb les condicions de seguretat necessàries per no posar en risc ni les persones ateses ni als treballadors i treballadores. La manca de material de protecció i seguretat està tensant molt els equips professionals d'aquests serveis socials essencials que, o estan de baixa per contagi, o ho estan per sospita de ser positius però, com no es pot fer el test, continuen confinats a modus de prevenció. De fet, la baixa de professionals ha comportat que la Taula del Tercer Sector hagi creat una plataforma en línia que posa en contacte entitats socials que necessiten cobrir llocs de treball, de manera urgent, i professionals disposats a incorporar-s'hi.

<https://professionals.tercersector.cat/>

Alimentació

- Persones que no tenen regularitzada la seva situació i persones joves soles que els criteris fa que no siguin prioritàries i que no puguin accedir als centres de distribució d'aliments. També es detecten famílies que els aliments rebuts no són suficients pel nombre de membres. Els criteris d'accés als serveis socials o als serveis del municipi són diferents a cadascun d'aquests.

Treball i habitatge

- Persones que s'han quedat sense feina i que no compten amb cap ingrés o que, ben aviat, es quedaran sense. El Departament de Treball, Afers Socials i Famílies calcula que més d'1 milió de persones ja no tenen feina (persones a l'atur + persones d'ERTOs) i ¼ part d'aquests contractes finalitzats són temporals, les dones són les que més tenen aquest tipus de contractes altament feminitzats.

- Persones que tenien contractes temporals, sobretot en el sector serveis, o que treballaven en l'economia submergida, que no disposen d'estalvis i que no poden acollir-se a la prestació de l'atur perquè no estaven contractades formalment.

- Persones que han seguit processos d'inserció sociolaboral i que han estat acomiadades de la feina, augmentant encara més la seva vulnerabilitat.

- Persones que, per la pèrdua de feina, ja no tenen recursos per fer front a les despeses de l'habitatge, ni pagament ni factures energètiques.

- Preocupació per la retallada d'un 55%, 215 milions d'euros, de les polítiques actives d'ocupació per part del Govern espanyol. Es tem l'impacte que pot tenir la reducció dels recursos destinats a la formació i la inserció laboral de persones que ja tenien dificultats per accedir al mercat de treball i d'aquelles que han quedat afectades ara per la COVID-19.

Nota de premsa

- Famílies que estan vivint en habitacions de relloguer, en molts casos en situacions d'amuntegament o en infrahabitats en els quals la situació de confinament és insuportable.
- Tot i que s'han creat places d'alberg i s'han allotjat persones en pensions o hotels, aquesta resposta no ha arribat a totes les persones sense llar que viuen al ras i no s'adapta a la realitat i a les problemàtiques d'un part de les persones que viuen al carrer (persones amb drogodependències, que no volen estar en espais tan grans, que necessiten un confinament flexible, etc.) i que segueixen quedant desprotegides. La majoria dels recursos s'han activat com a emergència davant la necessitat de protecció i confinament, però són temporals, desapareixeran en poques setmanes i deixaran de nou les persones sense una solució habitacional.
- Dones que han vist reduïdes les seves jornades laborals i ingressos, sobretot monoparentals. El 80% de les llars monoparentals estan encapçalades per dones que totes soles han d'assumir el 100% de les despeses de la casa.
- Es detecta un augment de trucades i demandes de suport de dones en situació de violència masclista, confinades amb les persones agressores. Es preveu que, un cop finalitzi el confinament, s'incrementi la visibilització d'aquestes situacions.

En relació amb la infància i la joventut, les entitats socials de la Taula del Tercer Sector que conformen la Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCAT), els preocupa les següents situacions detectades:

Infància i joventut

- Infants i joves afectats per la bretxa digital i que, per la situació socioeconòmica de la família, no tenen connexió a internet ni dispositius (ordinador, tauleta, etc.) i que tenen dificultats idiomàtiques, culturals, de formació, etc. per seguir l'escola online o les activitats de lleure educatiu que es proposen fer a casa durant el confinament, el que

Nota de premsa

afectarà el seu rendiment escolar, el seu èxit educatiu i, en definitiva, el seu desenvolupament personal.

- Infants i joves als quals les entitats de lleure socioeducatives estan oferint suports i assessorament telefònic per treballar el reforç escolar, les habilitats socials, l'atenció psicològica i per facilitar eines i recursos educatius durant el confinament.

- Infants i joves que també pateixen situacions de violència masclista a casa durant el confinament o que, com amb l'estat d'alarma s'han tancat els punts de trobada familiar per als processos de lliurament dels fills i filles al progenitor, no tenen cap altra opció disponible que protegeixi les víctimes de violència.

- Centres i pisos petits d'atenció i acompanyament a la infància tutelada que, en cas de diversos positius, no tenen estructura per fer l'aïllament.

- Dificultats en la gestió, del dia a dia, dels centres perquè el no contacte amb les famílies és un factor molt estressant per a infants i joves.

- El confinament té un efecte negatiu per als i les joves. Aquell jovent que estudia almenys es manté ocupada amb la feina programada però aquell que està en cerca activa de feina, o directament participa en l'economia submergida, estan molt desanimat perquè no sap què fer, sense possibilitat de tenir recursos econòmics.

- Preocupació dels professionals dels dispositius d'atenció a la joventut tutelada per aquells i aquelles joves que s'escapoleixen i tornen al centre. No se'ls pot confinar, si no tenen símptomes, però genera un risc per a la resta de persones. A tot això, cal sumar el fet que la baixa de professionals en els equips d'atenció (confinament preventiu o contagi) implica que hi hagi torns en què no hi ha cap professional. No es pot assegurar el compliment de les mesures de confinament pertinents.

- L'estat d'alarma ha paralitzat tots els tràmits i els procediments de regularització per als i les joves migrades en situació irregular.

Nota de premsa

- El confinament ha interromput molts processos d'emancipació i suport a l'autonomia per a joves que, actualment, estan en pisos assistits. Què passa quan acabi l'estat d'alarma i hagin de deixar el pis perquè s'han complert els terminis de suport i emancipació.

Gent gran

- La situació d'emergència ha posat en evidència allò que alertaven les entitats socials. el sistema residencial està caduc i no respon a les necessitats de les persones ateses. Ara, s'està demanant a les entitats socials que assumeixin tasques sanitàries per a les quals no estan preparades i que el propi sistema les ha exclòs durant molt temps. La falta de coordinació entre els dos sistemes, el sanitari i el de serveis socials, ara s'està "pagant" amb més cruesa.

- Avís per la manca de mesures, recursos i serveis davant possibles situacions de maltractament a persones grans.

- Els constants missatges en el mitjans de comunicació estan generant un sensació important d'inseguretat, angoixa, ansietat i port a les persones grans, així com a les seves famílies i entorn.

Persones amb discapacitat i/o trastorn del desenvolupament

- Persones que han renunciat, o estan renunciant, als serveis d'atenció personal, per exemple, per por de ser contagiades per la falta d'EPIs, el que implica una pressió més gran sobre les famílies i la xarxa social de la persona amb discapacitat per evitar que quedin desateses.

- Dificultats de les persones per suportar emocionalment l'eliminació de les visites de les famílies.

- Dificultats de les persones amb discapacitat intel·lectual que estan en llars residències (pisos ordinaris inserits a la comunitat) per complir amb les normes bàsiques d'higiene i confinament a casa.

Nota de premsa

- Dificultats de les famílies que tenen fills o filles amb discapacitat intel·lectual o autisme que, el fet d'haver d'estar a casa, els genera neguit i angoixa perquè els costa entendre el confinament (trastorns del comportament).
- Persones amb esclerosi múltiple que són població de risc davant la COVID-19 (moltes prenen tractament immunosupressors) i no poden sortir de casa per realitzar activitat neurorehabilitadora, amb l'impacte que té en l'avanç del control de la malaltia.
- Les entitats socials que tenen Centres Especials de Treball i que donen feina a persones amb discapacitat estan presentant ERTOS per la baixada de l'activitat econòmica, igual que les empreses d'inserció que treballen amb persones en risc d'exclusió social, el que dificulta el manteniment dels llocs de treball amb especials dificultats per trobar feina en el mercat ordinari. Els CET i les empreses d'inserció donen feina a 14.000 persones a Catalunya.
- Preocupació de les persones amb discapacitat per l'aplicació de directrius ètiques mèdiques que consideren que discriminen el col·lectiu en l'atenció sanitària i que no són equitatives perquè els criteris depenen de la situació personal (dependència, fragilitat i edat) i no de l'estat de salut de la persona malalta.
- La situació actual d'excepcionalitat agreuja la vulnerabilitat de les persones amb discapacitat perquè la discapacitat genera un sobrecost econòmic d'entre 17.000 i 41.000 €/any segons el tipus de discapacitat, el perfil i el sexe (Greuge econòmic de les persones amb discapacitat a la ciutat de Barcelona. Ajuntament de Barcelona i COCARMÍ, 2019)

Persones amb problemes de salut mental i/o addiccions

- El confinament comporta que les persones amb problemes de salut mental tinguin risc de desestabilitzar-se emocionalment, tot i que s'han reforçat les mesures de seguiment telefònic i prevenció davant les situacions d'aïllament.

Nota de premsa

- Dificultats de les persones amb trastorn mental que estan en llars residències (pisos ordinaris inserits a la comunitat) per complir amb les normes bàsiques d'higiene i confinament a casa.
- Dificultats de les famílies que tenen fills o filles amb problemàtiques de salut mental que, el fet d'haver d'estar a casa, els genera neguit i angoixa perquè els costa entendre el confinament (trastorns del comportament).
- En els pisos terapèutics no hi ha prou espais per respectar les distàncies de seguretat que marquen els protocols. Malgrat que s'intenta fer torns per donar la medicació, els menjars, etcètera, no és suficient. Tampoc hi ha prou espais per habilitar habitacions de confinament en cas de positius. Els canvis de torn dels equips professionals augmenten el risc de contagi entre les persones.
- Les entitats socials que tenen Centres Especials de Treball i que donen feina a persones amb problemes de salut mental estan presentant ERTOS per la baixada de l'activitat econòmica, igual que les empreses d'inserció que treballen amb persones en risc d'exclusió social, el que dificulta el manteniment dels llocs de treball amb especials dificultats per trobar feina en el mercat ordinari. Els CET i les empreses d'inserció donen feina a 14.000 persones a Catalunya.

Persones amb malalties

- Les persones que atenen les entitats socials són especialment vulnerables a nivell de malalties respiratòries prèvies i del seu estat immunològic. Persones vulnerables i algunes aïllades, amb necessitat de suport psicològic, econòmic i logístic.
- Les persones amb càncer tenen molts dubtes en relació a les visites i controls rutinaris als hospitals. L'impacte emocional s'ha incrementat.
- Persones amb problemes de salut que, durant l'estat d'alarma, no estan fent-ne un seguiment adequat.

Persones migrades i minories ètniques

- El tancament dels mercats ambulants i la impossibilitat de realitzar altres activitats, com la recollida de ferralla, la venda de fruita o altres que procuraven algun ingrés diari, juntament amb la feble presència en els programes de rendes mínimes (només el 32% de les llars gitanes molt pobres la perceben), estan començant a generar una situació de desemparament i desprotecció a moltes famílies gitanes.
- Persones migrades que treballaven en l'economia informal i en activitats no regulades i que no poden demostrar que han perdut els seus ingressos a l'hora d'acollir-se a les ajudes.

Per obtenir més dades, declaracions, entrevistes o altres recursos, no dubteu a contactar amb:

Laura Castro Renard

Responsable de Comunicació i Premsa

Taula del Tercer Sector

comunicacio@tercersector.cat

678 524 650